

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felolvasó szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1897.

XXVI. évfolyam, 239. szám.

Hirdetési árték?

Egész évre	12 Ft.
Félévre	6 Ft.
Negyedévre	3 Ft.
Egy órára	1 Ft.
— Egyes szám ára 4 kr. —	

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadják el. Azonkívül az összes hirdetés-irodáknak.

Megjelenik minden nap

vasár- és ünnepnapok kivételével.

Kedd, október 19.

Fiume.

Nagybecskerek, október 19.

(—s) Miként a miniszterelnök mult-kori beszédjében jelezte, legközelebb a miniszterelnökségnél ankét fog összehívni, mely tárgyalni fogja a fiumei kérdést.

A kérdés talán nem is annyira komplikált mint a milyennek a fiumeiek szeretik feltüntetni.

Fiume corpus separatum, de ez nem annyit jelent, hogy önkormányzati joggal felruházott független külön egész, hanem corpus separatum csupán földrajzi fekvésénél fogva, mivel közte és az anyaország között fekszik Szlavonia.

Ezen földrajzi fekvése és némely különleges viszonyai miatt mint tengeri kikötő — kapta kissé tágabb körű muni-cipális autonómiáját s főispán helyett a diszesebb és hangzatosabb című kormány-zót, kinek hivatása közigazgatási dolgok-ban a kormányval érintkezésben lenni és annak akaratát végrehajtani.

De Fiume mindenkor becézett egyet-lene lévén az országnak, mindenkor több adatot és engedtetett neki, mint amennyire rendes körülmények között joga lehetett volna s ez az oka, hogy miként az elké-nyeztetett gyermek, előbb utóbb kiállha-tatlanul követelődöz lesz, úgy az elké-nyeztetett Fiume sem bir manapság már magával.

A kis provinciális városkából, a mi 30 évvel ezelőtt volt, a magyar kormány óriási anyagi áldozatokkal diszes, gazdag kikötő várost csinált, hol az ingatlan ér-tékek megtízszereződtek, a minek köszön-hetik a bennszülött olasz családok, hogy vagyonhoz jutottak, mely ma már arra segíti őket, hogy patricius göggel a leg-exclusivabban éljenek s a „rapprezen-tanzá“-n keresztül fumigálják nem csak a bevándorlott magyar lakosságot, hanem már-már a magyar állam fennhatóságát is.

Ecco i pescatori! Ezek ugyancsak elbisták magukat s igen üdvös, hogy utolsó tiltakozási fészkelődéseikkel oda-

vitték a dolgot, hogy a magyar kormány kénytelen végre megtanítani a rapprezen-tanzát s azt a gőgös nyárspolgár klikket, mely Fiumeban a rapprezentanzát uralja, arra, hogy Fiume municipalis autonómiája mely mindenkoron fenntartandó, nem annyit jelent, hogy Fiume szembeszállha-son a magyar állammal, hogy veto jogot gyakorolhasson a meghozott tör-vényekkel szemben, mert a törvény köte-lező erejének megtagadása Fiumében csak éppen olyan büntetendő cselekmény, mint Debreczenben vagy Szegeden.

Ezt értésükre adni és a Fiumeban jelenleg uralkodó klikket megtörni annyival inkább üdvös és kívánatos, mert annak vezetése alatt Fiume közállapota elzültek s mert az az uralkodó kisebbségen kívül, mely a negyvezernyi lakosság alig negyed-része — a lakosság nagy tömegéről tudomást sem vesz s maga aknázza ki az összes tár-sadalmi és anyagi előnyöket, melyeket Fiume nagy emelkedése biztosít, holott a város emelkedését és kereskedelmi fejlő-dését semmikép sem a bennszülött olasz-ságnak, mely nem kommerciális szellemű, inkább hajós és halás nép, köszönheti, — hanem az állam negyven milliónyi befek-tetése mellett a bevándorlott magyar ker-eskedők és nagy vállalkozóknak.

Üdvözljük hát a miniszterelnök urat, ki most az összehívandó ankétén végleg rendezni kívánja a fiumei kérdést, félre-téve a quita non movere elvét, melyet a nyáron az ellenzéki sajtó állított fel, szít-ván vele a fiumeiek amugy is túlfutott ambícióját.

Ezt az ambícióit lehüteni nagyon alkalmas volt a kormányelnök minap el-mondott beszéde, melyben megjelölte azt az utat, melyen a kormány haladni szán-dékozik, tért nem engedve semmiféle nagyvárosi hóbortnak és hatalomvágynak, de szem előtt tartva a Fiumét mint ten-geri kikötőt méltányosan megillető muni-cipális jogokat.

A király kitüntetettjei.

Pancsova, okt. 18.

Torontálvármegye és Pancsova városának főispánja, Rónay Jenő a mai napon tüzte mellére Bachman A. és Huber J. polgártársainknak a Ferencz József rend lovagkeresztjét. Köztisztletben álló főispánunk szívhez szóló, emelkedett szellemű beszéd kíséretében végezte ez ünnepélyes akaszt, mire az ünnepek meghatottan megköszönték a királyi kegyet. A közgyűlésen a bizottsági tagok nagy számmal vettek részt, a szerbeknek legnagyobb része azonban távollétével tüntetett.

Este az ünnepek tisztelőrelakoma volt a Weisz féle szállodában 150 terítéssel. Ott voltak Rónay Jenő főispán, dr. Dellimanic Lajos alispán, Babics József országgyűlési képviselő, Poroszkay Béla megyei főügyész, Vozáry törvényszéki elnök, Braun Vilmos pénzügyigaz-gató, Steinbach Antal tanfelügyelő, Jablonszky fő-zolgabíró, Juhász Bálint mezőgazdai gazd. igazgató, továbbá a minorita rend főnöke, Matta-novich polgármester s a városi tisztikar teljes számban, Zsirus Mihály m. főszázados, Tordai főgimn. igazgató, Frits járásbíró, dr. Milassevics, kir. ügyész, Faur kir. mérnök, Luka Gusztáv veterán irónk, Szilágyi Albert th. főjegyző, Boboroni Velizár tákp. igazgató, Haller István közjegyző Graff János P., dr. Seitinszky, dr. Radda Ignác, Stefanovics Szvetozár és a pancsovai közélet számos kitűnősége. Kellemes feltűnést keltett, a mi eléaiken bizonyítja a polgárság és katonaság közötti jó egyetértést, hogy a vendégek körében megjelent Puhl ezredes is, továbbá a huszárszázad minikét kapitánya, a honvédség kapitánya s a tisztiek közül számosan.

Az éntrend, melyet a két ünnepekt sikerült arcképe díszített, következőleg szól:

Éntrend.

A Bachman Antal és Huber János uraknak a Ferencz József-rend lovagkeresztjével történt kitüntetés öröme-re. Pancsova, 1897. évi október hó 18-ára rendezett disz-vacsorához.

Tok tartar mártással.

Angol vesepecsenye, francia burgonya.

Álmás lepény.

Pulyka, ruca és borju vesés.

Francia kompot, vegyes saláta.

Jardinetto.

Sajtok.

Magyaráti bor. G. H. Mumm.

A „TORONTÁL“ tárczája

Magam vagyok.

Szeretek gondolkodni . . .

Nem úgy, hogy föliánsok fölé görnyedve törjem a fejemet ingerlő problémákon (engem ugyan nem ingerelnek soha), vagy új igazságokon; hanem úgy, hogy szakadozott pamlagomon végig heverve, regényhöz illően bámulom cigarettem füstgomolyát s elábrándozom mellette.

Atfutak gondolatban ifjúságomon, a minek rózsaszínű fátyolát bizony elég sok döresség foltja piszkolta be; azután ezembe jut a jelen, a melyekben a rózsaszínű fátyol elkopott, de az ostobaságok megmaradtak; elképzelem a jövőt is, amikor az utóbbiak óriási módon meg szaporodnak, az a bizonyos fátyol pedig végkép feledésbe merül.

Ez a váza nemcsak az én pályámnak, hanem ez a tied, s ez az övé, mindenkié is; miért, hogy még sem hasonlítunk egymáshoz, miért, hogy soha életünk párhuzamosan nem halad?

Egy földtekén élünk, egy nap földi ránk jó-rosszul sugarait, az élet taposó malmában egy és ugyanazon ösvényt koptatjuk, olykor-olykor körbe eszmék és eszmények hevitenek; mégis nincs egy érzés, nincs egy gondolat, a mi ha nem is mindnyájunknak, hanem legalább csak kettőnek a sok millió közül közös tulajdona volna.

Az a nagy bomlás, a mi agyunk sejtjeiben tudós urak szerint a gondolkodást eszközi, elvégi funkcióját millió meg millió koponyában, s nem ismétli magát sohasem, nincs fajunk végtelenségében két fő, amelyek egyformán gondolkoznak, ugyan-azt érzéni.

Egymagam állok eszméimmal, érzelemvilágommal e föld kerekén, van, van elég (talán nagyon is sok), a ki okosabban gondolkozik, hevesebben érez: de éppen úgy, mint én, e nagy világon nem gondolkozik senki, nem lüktet szíve senkinek, úgy mint az enyém.

Magam vagyok egészen; de magatok vagy tok ti is, kik itt nyüzsgötök körülöttem, mindnyájan. A roppant ember törből kimagaslik — mert egyedül áll — az én egyéniségem, de ti azt nem veszitek észre; kimagaslik, különvál egyenkint mindegyitek, de azt én nem veszem észre.

Es e frázis, pusztá frázis, az, hogy ez és az a kapacitás azért vált ki a nagy tömegből, mert önálló egyénisége volt: hiszen a legutolsó kapásnak is csak olyan önálló az egyénisége, mint annak az ekszellencziás urnak; csakhogy persze az a hibája szegénynek, hogy az a bizonyos önálló egyéniség benne kevesebb irigyelő szellemi tulajdonnal jár mint a másikban.

Az egyén bennünk az, a mi alkot, a mi teremt: a sablon ennek az alkotó szellemnek egyenes megtagadása.

En nem gyűlölöm a sablont, nem rajongok az eredetiségért; sőt nem tudom, ha ne tartsam-e százaszorta leverőbbnek azt, hogy

egyéniségünk a magányra, egyedüliségre kár-hoztat bennünket.

Nem olyan magány ez, mint egykor a jámbor remetéké, künn elhagyott erdők ismeretlen zugában; sokkal rosszabb annál. Azok is maguk voltak, azok ágyukat rejtett vadonban keresték fel; de magukat enyhíthette a tudat, hogy a rengetegnek többi, hozzá nem hasonló, képre nem teremtett lakói közt messze kiemelkednek szellemük, tudásuk erejével; mi velünk egyenlők társaságában vagyunk részesei a kínos magány-nak, akiket ha társadalmi konvenziók szerint ismerünk is, meg nem ismerjük őket igazán soha s ha mesolyogva szorongatják is kezünket, meg nem értnek bennünket soha.

En nem ismerem érzést, gyötrőbbet, kíno-sabbat, mint tudatát ennek a megmásíthatatlan magánynak. Erzésem világába befogadhatom barátaimat, családomat, befogadhatok mindenkit, kihez a rokonszeny vagy éppen a gyűlölet egy parányi szála fűz; gondolataim kiterjedhetnek a teremtő emberi szellem minden remekére; ott érzem mégis a tatóngó irt közöttünk, bubánat fokozza, örömet rontja ez az egyetlen gondolat, magam vagyok. A teremtés ura, mikor közös erővel az anyagot hatalmába kerítette, nem tudta eldönteni azt a választófát, a mi a szellemi közösség elé örök gátul terpeszkedik.

Ha a biblia tanítása szerint örök bíráim elé kerülök, s én, a földi ember egyedül, magam állok az égiek serege előtt, megnyugtát magányomban az a tudat, hogy kicsiségem úgy is eltörpül a végtelenség óriási alakjai előtt, a

Az első felköszöntőt Rónay főispán mondta, lendületes szavakkal éltetve az első magyar embert, a királyt. A jelen voltak állva hallgatták végig a szép beszédet, melynek végeztével zajos éljenzésbe törtek ki. Mattanovich polgármester a két ünnepeltre emeli poharát. Bachman Torontálvármegyének és Pancsova városának közszereketben és tiszteletben álló főispánját, Rónay Jenőt élteti. (Zajos, szünni nem akaró éljenzés.) Huber János a jelenlévők egészségére emeli poharát. Rónay főispán mint Pancsova város főispánja a vendégeket köszönti fel. Dr. Seitinszky a katonákat élteti. Szívélyes óvációk tárgyát képezte Torontálvármegye rokonszenves alispánja is, ki sikerült felköszöntőben köszöntö meg a pancsoviaiak szívélyes fogadtatását. Toasz-tokat mondtak még a vármegye ékeszavú főügyésze Poroszkay Béla, Puhl ezredes, ki humoros felköszöntőjével keltett szenzációt, továbbá Babics képviselő, Jablonszky főszolgabíró, ki pompás szerb beszédet mondott, azonkívül Szilágyi Albert tb. főjegyző, Lauka Gusztáv, Boboroni, Stefánovics, Bauer gyógyszerész stb. stb.

Az ünnepi lakomát éjfélkor berekesztették ugyan, de a társaság jó része még reggel 7 órakor is vígan kocizott az ünnepelték és sok mások egészségére.

HIREK.

Tájékoztató.

November 6. Könyvnyomdászok bálja.
November 15. Közigazgatási bizottsági ülés.
A gőzfürdő naponta reggeli 6 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.

A nap sugara.

A zöld lombjától megfosztott csupasz ág, a virágos rétek vörhenyessé vált talaja és a pusztaság monoton képe terül el láthatárunkon — a mégis vidáman ékeskedik kelet felől a sötétségre hajnalodó pir bibora. Picinyke sugár tör elő, megvilágítva a vén földet, s annak göröngyös hátán végig sikamolván magával repíti a nyár éltető lehelletét, — melynek varázs erejétől hiszik a mag, puhul a föld doroncza és a dermesztő havat, ha utjába áll csavegő patakka képes átváltoztatni.

Ezen hatalmas bolygó évenként megújuló erejét veszíteni kezdi. Nem bírja a lég és föld párázatától megnedvesedő talajt felszáritani, élettelenné lesz s rozadás takaró alatt álomra készíti a természetet.

Hová lesznek az anyaföldből kihajtott pity pang, kakukvirág, kőkörcsin? Hová lesz a munkás hangya? Ki napestig munkált! Kinek a munka élvezet volt? Mi mindent nem tesz és tett, mintha csak mondaná „Tölem tanuljatok bölcs emberek.”

A csendes neszt alig zavarja meg valami. Komor bánat nehezül ezeknek is piciny szívükre s ők is elbuosznak a természettel. Hiába mosolyogsz napsugár. Hasztalan minden küzdel-

mint azt a vadonban élő remeté megfordítva kivalóságának érzete nyugtatja meg, de a magány érester ott, hol milliókkal vagyok egyenlő, nem megnyugtató, csak kínos, csak leverő lehet.

A legszebb, legingerőbb tudomány, érzelmek és gondolataink fiziológiája örökké csonka, örökké kényes marad, mert vizsga szemem s cha egészen be nem mélyedhet szellemed világába, kutató tekinteted soha egészen ki nem fűrkészheti az én titkaimat.

Tudós elmék otthonosan magyarazgatják a kémiai átalakulásokat, a mik a nagy természetnek retortájában végbemennek: annak a kis vegybontó műhelynek, amit agyvelőnek nevezünk, működését analizálni nem tudják soha.

S arra a szomorú valóságra, hogy elmém azonnal tapogatózóvá, bizonytalanná lesz, ha más lélek rejtelmeibe akar hatolni, még az sem vigasztaló, hogy hiszen az én lelkem is hétkapcsoló könyv mások előtt.

Sőt ellenkezőleg, mind nyomasztóbbá teszi a magány éresterét, est a kínos tudatot, a melyik akkor, mikor millió és millió társammal élek együtt, küzdök közös célokért, mégis mindig elűtérben marad, és lemondással iratja le velem est a két retentő szót: „Magam vagyok! . . .”

Filozófus.

med, dal nem tölti be a csendes völgyet, míg az idő nem feledteti el az üresen maradt fészket, az elhagyott ligetek ott délben valahol . . .

Az alacsony dértől leforrázott rácozatos alaku száraz galy és bokrok közül még csak a fekete rigó kandikál. Kicsal kelőle a nap sugara egy-egy hangot még s kémlélőde tekint fel a hamvas színűvé vált felhők közé. — Jól tudja, hogy a vándor csapat utra kél. Integtes hivatgatja mindenikét, mintha hívna, mintha csalogatná. Ide, ide pihenjtek itt meg, — vándorok, kinek a sora nem adott állandó hazát! Jól tudja, hogy a lombját vesztett erdő mily zivatarával kell megküzdenie, de ő még sem irigylí azok sorsát, kik majdan a délnek rózsás erdeit élvezik: inkább szereti az elszáradt fűvet, mint idegen helyen a virágos kertet. Őt leköti, itt tartja a honszerelme, — vajjon ismeritek-e boldogító érzést, szegény vándorok?

Vajjon meggondolják-e az emberek is mily bánat okozója lehet a hontalanság?

Zsongás helyett halk csend támad. A tarka életet pusztá sivatag váltja fel. A pezsdülő élet helyébe a némaság, a halál nyomasztó csendje lép. S hol néhány nap előtt az élet lobogója lengett, ott az enyészet gyásza áll be.

Szívem megdobbanva s lelkem megéri az örök életet az örök változásban.

Nera.

— A vetőmag kiosztása. A vetőmag kiosztására megalakult bizottság tegnap találkozott Pancsován, hogy a földművelésügyi miniszter által Sándoregyház, Borecs és Bárányos községek részére engedélyezett ingyenes vetőmagot kiosssa. A bizottság a következő urakból állott: Dr. Dellimanics Lajos alispán elnöke alatt Poroszkay Béla m. főügyész, Babics József képviselő, Kolozsváry László miniszteri biztos, Zsiros Mihály főszámvevő, Juhász Bálint mezőhegyesi gazdasági igazgató és Szilágyi Albert megyei tb. főjegyző. A bizottság tegnap a Sándoregyházán kiosztandó mennyiséget állapította meg s ez alkalommal felterjesztést intézett a m. kir. földművelési miniszterhez, hogy a megmaradt vetőmagot a szintén nagy szegénységben lévő hertelendyalvi gazdák között kiosztassa.

— Kiténtetett női orvosnövendék. Nagy-Kikindáról jelentik: Szendeff Ida kisasszony a budapesti tud. egyetem orvosi fakultásának első női haligatója ugyancsak kitett magáért és a tudomány reményteljes női apostolaiért, a mennyiben oly dicseretes buzgalommal képezi ki magát az általa választott szakmában, hogy rövid idő alatt magára vont a legfelsőbb tanügyi hatóság figyelmét. Mint halljuk a közoktatásügyi miniszter Szendeff Idát Mihálykovits egyetemi tanár ajánlata folytán az orvosi fakultáshoz tanársegéddé nevezte ki.

— Az egyesült Módos községek. Módos község képviselőtestülete tegnapelőtt tartotta dr. Gyertyánffy Jenő főszolgabíró elnöke alatt első alakuló gyűlést, melyen a következő határozatok hoztak: A két most egyesült község tekintetében jegyzőjévé ideiglenes minőségben Arnovlevits Pál választották. A német-módosi jegyzőséghez tartozott volt Káptalan és Keresztes községek elhatározta a képviselőtestület, hogy további intézkedésig Káptalan az istvánföldi, Keresztes a csávosi jegyzőséghez csatoltatik. Egy tizenegy tagú bizottság választották, mely a főszolgabíró elnöke alatt megserkeszteni van hivatva az egyesült község új alapszabályait. A község elöljáróságába beválasztották Gigits Lukát mint bírót, Landgraf Ignácot mint albirót, Wohlfahrt Adámot mint közgyámot.

— Halálozás. Mudrony Soma az Országos Iparegyesület igazgatója, kiváló szakiró és publicista volt országgyűlési képviselő, 55 éves korában Ungvárott meghalt.

— Ingyenes magyar tanfolyam. A „Torontálmegyei magyar közművelődési egyesület” f. é. november hó 1-én egy hat hónapra terjedő ingyenes magyar nyelvi tanfolyamot nyit meg felnőttek számára. A tanfolyamban díjtalanul részt vehet minden nagybecskereki lakos. A tanítás az esti órákban történik a községi népiskola tantermeiben. Felhívjuk Nagybecskerek város azon polgárait, kik

a magyar beszédet meg akarják rövid idő alatt és könnyű módon tanulni, vagy ebbeli ismereteiket bővíteni és tökéletesíteni akarják, miszerint Rédl Ferencz községi iskolai tanítóegyleti titkárnál jelentkezzenek. Az igazgatóság.

— Aszt. miklósllegelők. Szt. miklósról írják: A napokban a földművelésügyi miniszter a megyei alispán útján leiratot küldött a főszolgabírói hivatalnak, melyben megemlíti, hogy annak idején a községtől szerződésileg 100 hold földet vett bérbé, évi 1000 frt bérösszegért az ugynevezett „Kristóf intézet” céljára. Kifejti a miniszter leiratában, hogy miután az urbéresék a legelő felosztása iránt a lépéseket megtették, a legelővel együtt felosztás alá kerül a 100 hold is. A miniszter ismervén ezen ténykörülményeket, már most felhívja a községet arra, gondoskodjék, hogy a felosztandó 100 hold föld helyett, ugyanolyan területű ingatlant bocsájtasson az intézet rendelkezésére, miután a miniszter a községgel kötött szerződést továbbra is érvényben kívánja tartani. Ha pedig a község szerződés szerű kötelezettségének nem tudna eleget tenni, a földművelés iskola megszüntetéséről, valamint az iskolai céljait szolgáló épületek értékesítéséről a kincstárra háruló kárnak akár egyezség, akár per útján való megtérítését követeli a községtől.

— Csőd. A nagybecskereki törvényeszközcsődöt nyitott Christian Antal torontál székcsányi lakos, volt bejegyzett kereskedő bárhol található ingó és ingatlan vagyonára. Csődbiztos dr. Selymessy Sándor, csődtömeggondnok dr. Bolla Gyula. A hitelezők december elsejéig jelenthetik be igényeiket.

— Cseppfolyós spárga. Bár a házasságokat nem ilyenek kötik, a spárga kétség kívül egyike a legbiztosabb kötöző eszközöknek. Leghatásosabbnak azonban bizonyára azok fogják találni, akik nem a fűszeresnél, nem a divatárú üzletben, hanem az utcán ismerkedtek meg vele és pedig egy szokatlanabb formájában: a cseppfolyós spárgával. Reggeltől fogva olyan volt a világ, mint egy skandináv regének a szintere: ködös, homályos, merő szürke szomorúság. Nem is felhő volt az, a mi a városra leereszkedett, hanem fátyollá változott vízgőz, a mely folyton azon gondolkodik, pára maradjon-e, vagy pedig esővé változzék. Hallatlanul sokáig tartott ez a töprengés. Az igazi erdő is csak reggel szokott pipálni, a kaszinó kert fái közt pedig ma egész délelőtt ott ragadt a köd, olyan, mint látványos szindarabokban a hirtelen változások fátyolfüggönye. Végre mégis felhúzódott s mit láttunk? Az égből millió meg millió spárga lógott le. Nem volt ez közönséges eső. A rendes állapot az, hogy a felhő nem bírja tovább tartani a vízcöppöket s azok lehullanak. Ma azonban úgy tetszett, mintha parányi vízvezetési csapot nyitottak volna meg odafönn, a hány cöppje van az esőnek. Ez a spárga-eső. A kinyitott csapokból megszakítás nélkül folyt a víz, olyan lassan és olyan állhatatosan, hogy csakugyan úgy lehetett látni és követni minden vízcöpp útját, mint valami spárgát. Ilyen a cseppfolyós spárga, a melyben ma gyönyörködünk.

— A vasúti menetjegyek. A magyar kir. államvasutak igazgatóságától nyert értesítés szerint a vasúti menetjegyek magán ezégek — azokhoz nem értve a városi menetgyirodákat, — által való árusítása s ezzel kapcsolatban egy szomszédos, mint a szelvényes ürjegyek előreváltása folyó évi december 31-ével teljesen megszűnik. Az előre váltott s ezen időpontig fel nem használt szomszédos forgalmi, és szelvényes ürmenetjegyek utasára többé egyáltalán nem használhatók, hanem három hó leforgása alatt, vagyis 1898. évi március hó végéig ott a hol váltattak, illetve ha a jegyek valamely magán elárúsítónál váltattak, azon állomáson, a melylyel a magán elárúsító leszámolt, sértetlen állapotban, teljes értékben visszaváltatnak. Ezen időponttól visszátérítések nem fogantositatnak. A magán elárúsítók Budapeston Budapest — keleti pályaudvarral, más helyen pedig az elárúsító lakóhelyén levő m. kir. államvasúti állomással számolnak le.

— Veszedelmes pókfaj az Alföldön. Fel-tűnő nagysága s veszélyes pókot fogtak Makón, mint nekünk írják, közelebből. A nálunk csak most jelentkező pókfajt Csim-pókoknak nevezik s először 1892-ben jelentkeztek Pancsova vidékén. Ezeknek a pókoknak a hátsó Assia fensíkja s

rendkívül veszélyesek, különösen a szarvasmarhákra. Ha a marha a legelőn rejtekhelyüket legázolja, a pokok megtámadják s ha több is megcsípi, az állat néhány óra alatt elpusztul. A kalmukok elkerülik az olyan legelőt, ahol a Csimpók elszaporodnak. Biró Lajos, Ausztráliában időző természettudósunk, ki a Csimpók csipését saját magán észlelte, azt állítja, hogy a mehadisi és fiemei skorpió, sőt a leghatalmasabb szuro lódarázs fullánkjának a hatása is el törpül a cselők-pók okozta idegrázó fájdalom mellett. Mindenesetre figyelemmel kell kísérni ezt a veszedelmes új pókfajt s a hol lehet, irtogatni, természetesen a kellő óvatossággal.

A szerelem . . . Torontál.
Vármegye szerb és román lakossága között már bevett szokássá vált, hogy a leány két imádója közül az egyik rendszeren halállal fizeti meg a szerelmét, hacsak nem követi a modern ifjak elvét, a mely abból áll, hogy ügyesen visszavonul, mielőtt nevetségessé válnék. Az is meg esik, hogy a falu fiatalsága szövetkezik és közös erővel iparkodik az egyiket leverni a másik javára. Gyáláról jelenti tudósítónk, hogy ott a napokban ilyenféle eset történt: Uverity József véreben fagyva találták az országuton, s mint az orvosi boncolás kiderítette a szegény ifju gyilkos merényletnek esett áldozatul. A gyilkost még nem sikerült elcsípni, annyi azonban valószínű, hogy egy szerencsésebb vetélytárs oltotta ki az életét. A nyomozást erélyesen folytatja a csendőrség.

Takonykór. Mint Zombolyáról jelentik a takonykór, a lovak ezen vészes betegsége, a községben és környékén oly nagy mérvben lépett fel, hogy a vármegye alispánja felhívta a lótulajdonosokat, miszerint a baj ellen a kellő óvintézkedéseket a legszigorúbban vigyék keresztül. Ezen intézkedések abból állanak, hogy az istállók lehetőleg tisztán tartassanak és szorgalmasan fertőtlenítsenek, a lovak pedig lehetőleg ne jöjjenek érintkezésbe más lovakkal. Ezen intézkedések által nemcsak elöje vétetik a bajnak, hanem még a meglévő betegség is kigyógyítható.

Merőnylet az anyós ellen. Melkuha Ferenc scultouri fiatal gazda örökös perpartvarban élt az anyósával Grifatong F.-val. Ha valamit talált szólni vagy csak görbén nézett a feleségére, az anyós rögtön fölpackolta leányát és hazá vitte. A mult héten is minden ok nélkül elvitte a fiatal asszonyt a házból, ami annyira elkésztette Melkuhát, hogy elhatározta, véget vet a türelmetlen állapotnak, mely csak szegényt hozt rá s az a sötét gondolata támadt, hogy megöli anyósát, azután meg magát emészti el. Egy nagy kenyhakkal felszerelve az anyósa lakására ment s rövid szóváltás után az éles késsel hasba szarta. A mikor látta, hogy anyósa eszméletlenül összeesett, hazament és egy borotvával föl vágta erait. Mind a két súlyosan sérültet a zombolyai kórházba szállították, ahol békésen megférnek együtt.

Sport.

Kerékpárverseny Nagybecskereken.

A „Nagybecskereki Kerékpár Egylet“ 1897. október 24 én vasárnap délután 2 órakor ujonnan épített és beelő korláttal is ellátott 333 1/2 méter hosszú, a céloldalon 7 méter, egyobutt pedig 650 méter széles és 2-11 méter görbület emelkedéssel bíró, minden kényelemmel berendezett saját versenypályáján házi kerékpárversenyt rendez. 1897. évi október 24 én d. u. 1/2 órakor a Ferenc József téri ünnepélyes kivonulás a versenyterre. — A verseny pont 2 órakor kezdődik. A verseny napján d. e. 11 órától 12 ig a Ferenc József téri ténzenét tart az erneszt házi zenekar, d. u. 2 órától a verseny befejezéséig pedig a verseny-teren fog játszan. Este 8 órakor a Kaszinóban társas-vacsora, díj-kiosztás és táncmulatság.

Verseny-bizottság.

- Elnök és versenybíró: Poroszkay Béla.
 - Célibíró: Kovács Sándor.
 - Indítók: Novák J. C., Grünbaum Frigyes.
 - Pályabírók: Kokics A. F., Partilla Géza, Krutcsay Károly.
 - Időmérők: dr. Eibeschtz Miksa, Hiller László.
 - Körszámolb: Blaszovátz János.
 - Körjelző: Oroszy Lajos.
 - Számrendező: Merchedorf Péter.
 - Orvosok: dr. Magyar Károly, dr. Nónay Pál.
 - Pénztáros: Kerznár Lajos.
 - Verseny-titkár: Kálmán Mór.
 - Verseny-intéző: Keresztes Aladár.
- Helyárak:** Páholy 2 ft 50 kr, az 5. és 6. számú páholy egyenkint 3 ft. Fedett tribün

50 kr. Allóhely 20 kr. Katona és gyermekjegy 10 kr. Passe partout 1 frt. Működő tagok nem fizetnek, pártoló tagok pedig a felét. Jegyek kaphatók Kokics A. F. kereskedésében.

Verseny-sorrend.

1. Megnyitó verseny. (Nyílt) 2000 méter 6 kör. Elsőnek nagy ezüst érem, másodiknak kis ezüst érem, harmadiknak bronz érem. Tét 2 korona.
2. Kezdők versenye. 2000 méter, 6 kör. Nyitva oly kerékpároknak, kik versenypályán díjat még nem nyertek. Elsőnek nagy ezüst érem, másodiknak kis ezüst érem, harmadiknak bronz érem. Tét 2 korona.
3. Főverseny. (Nyílt.) 5000 méter 15 kör. Elsőnek nagy ezüst érem, másodiknak kis ezüst érem, harmadiknak kis ezüst érem. Tét 2 korona.
4. Hölgyek versenye. (Nyílt.) 1000 méter 3 kör. Elsőnek tiszteletdíj és nagy ezüst érem, másodiknak tiszteletdíj és kis ezüst érem, harmadiknak tiszteletdíj és kis ezüst érem. Ezen kívül minden hölgy, a kie versenyen részt vesz, tiszteletdíjat kap. Tét 1 korona.
5. Deák verseny. (Nyílt.) 1000 méter, 3 kör. Elsőnek nagy ezüst érem, másodiknak kis ezüst érem, harmadiknak bronz érem. Tét nincs.
6. Seniorok versenye. 2000 méter, 6 kör. Nyitva csak a 35. életévet betöltött kerékpárosoknak. Elsőnek nagy ezüst érem, másodiknak kis ezüst érem, harmadiknak bronz érem. Nevezési zárlat 1897. október 23 án esti 9 óra.

Irodalom.

Földrajzi és statisztikai zsebatlasz.

Örömmel üdvözölhetjük a megjelent hézagpótló Hickmann és Péter földrajzi és statisztikai zsebatlaszt, mely könnyen áttekinthető színes táblázataival és csinos kivitelével valószínűleg hamar nagy vevő közönséget hódít. Mondhatni talpra esett kis könyvecske, amilyen nem egyhamar fordul elő irodalmunkban, mert erre bátran rá lehet mondani, hogy megveszi minden ember, aki egyáltalában könyvet vásárol. Táblázatos kimutatásokban megtalálunk benne mindent, a mi csak érdeklél birtat a földrajz és statisztika terén. Nem is emlitve fel a nagyszámu gyönyörű kivitelű politikai, geologiai és népiemi térképeket, rendkívül érdekesek: A hegyek és oceanok mélységének ideális képe, a földkerekség népei nek nyelve, a nevezetesebb folyók hossza és folyórendszerük területe, az államok területének összehasonlítása kilométerekben, a különféle államok népességének aránya a nevezetesebb városok lakosságának összehasonlítása, a különféle államok czimerei, pénznevei, a bányá termékek mennyisége és a mezőgazdasági termelés, állami bevételek és kiadások, Magyarország és Ausztria földmívelése, a talaj kihasználása Magyarország ban és Ausztriában, az európai államok sorrendje áruik és nemes fémeik be és kiviteli értéke szerint stb. stb., tartalmaz még sok más fontos statisztikai adatokat, hasznos és érdekes tudni valókat, melyet 60 szép kivitelű térképben és tabellákban szemléltető módon tárja elénk jelen kis kötet, melytől, ha egyszer kezünkbe vettük, alig tudunk megválni E művecske ára 2 frt 50 kr. s kapható Mangold L. könyvkereskedésében Nagybecskereken.

Az én Ujságom. Pósa Lajos nevét nem hiába vette szárnyára a hir, az ő nagy költői érdemein kívül van még egy nagyobb érdeme: az, hogy egész sor fiatal nemzedéket nevelt erős nemzeti, hazafias irányban az ő gyermeklapjával „Az én Ujságom“ mal. Ez a kedves gyermeklap, amely sok képpel, sok színes mesével, zengő verssel, okos cikkecskével köszönt be vasárnaponkint a családi tűzhely apróságainak körébe, valóságos gyönyörűsége a gyermekvilág nak. Méltan rá is szolgál arra a kitünő hir névre, amelynek országszerte örvend. Ajánljuk a magyar családok pártolásába, oly olcsó, hogy minden áldozat nélkül megszerezhetik. Mutatványszámot kérésére ingyen küld a kiadóhivatal (Budapest, Andrássy ut 10) a hova az előfizetési pénzek is küldendők (télvére 2 frt negyed-évre 1 frt.) Az új negyed most kezdődik.

Szerkesztői üzenetek.

Pancsoval olvasó. Ön azt kérdezi, miért nem volt a tegnapi ünnepélyen a mi lapunk szerkesztősége képviselve? Hát egyszerűen azért, mert nem hívtak meg bennünket, meghívás nélkül pedig, ugyebár, nem illik elmenni?

M. L. A beküldött cikk holnap jön.
X. Y. Z. Legyen szerencsénk.

VASUT-UGYEK.

Magyar királyi államvasutak.
Pályázati hirdetmény.

Az alulírott igazgatóság a m. kir. államvasutak részére a jövő 1898. évben, illetőleg 1900. év végéig a következő csoportokba sorozott anyagokból felmerülő tényleges szükségletnek szállítását biztosítani kívánván, ezennel nyilvános pályázatot hirdet, m. p.

I. Festékek, vegyiszerek és különféle anyagokra, nevezetesen: száraz festékek, szóda, vérlúg, kátrány, fürdő-szivacs, csiszoló korongok, olvasztó tégelyek stb.

II. Bőrárakra, nevezetesen: fényes-furó, gépszij, öz, talp, timsósbőr és kész gép, bajtásziak.

III. Kötélárakra.

IV. Üvegtermékek anyagokra, nevezetesen: vizállást mutató üvegek, kocsni tükrök, vörös-zöld jelző és solin üveg táblák.

A kiírás tárgyát képező egyes cikkekkel ellátott jegyzékek, melyek egyszersmind ajánlati mintakul szolgálnak, valamint a szállításokra vonatkozó részletes módzatok valamennyi hazai kereskedelmi iparkamaránál megtekinthetők és magy. kir. államvasutak igazgatósága anyag és leltár beszerzési (Az V. szakosztálynál Budapest, Andrássy ut 73. sz. II. emelet 47. ajtó szám) kaphatók.

A szabályszerűen kiállított, ivenkint 50 kros magy. kir. okmánybéllyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb f. é. nov. hó 10 diki déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak anyag és leltárbeszerzési szakosztályában átadandók, illetőleg posta útján odaküldendők és a boríték ezen külszimmel látható el:

„Ajánlat 133423/97. számhoz.“

Később benyújtott ajánlatok, valamint olyanok, melyek nem pontosan és részletes módzatok betartása mellett állíthatnak ki, nem vétetnek figyelembe.

Budapest, 1897. október hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Táviratok.

Udvari ebéd.

Budapest, okt. 18. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Tegnap délután a királyi várban udvari ebéd volt. A király Csékonits Endre gróf és Csáky Albin gróf v. b. t. tanácsosok között ült. A torontáli urak közül ott volt még Tallián Béla képviselő.

Sándor és Milán.

Budapest, okt. 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Belgrádból jelentik: Sándor király ma apja társaságában ide érkezett.

A beteg Tolstoj.

Budapest, október 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Moszkvából sürgönyzik, Tolstoj Leo a tegnapi kiállott súlyos operáció után oly rosszul érzi magát, hogy katasztrófától tartanak.

A tőzsdéről.

Budapest, okt. 19. (A nagybecskereki Lloyd társulat távirata.) Buzában a kínálat mérsékelte, vételkedv lanyha, forgalom 20.000 mm., az árak alacsonyok és 5—10 krral estek. Kötetett:

- Buza szept.-okt. 11-98—12-
- Buza márcz.-április 11-71—11-72
- Tengeri 1898 máj.-juniusra . . 5 11— 5-12
- Tengeri októberre 4 45— 4-50
- Zab márcz.-ápr. 6 30— 6-32
- Zab szept.-okt.

Torontáli helyi érdekű vasutak üzemeltetőség.

9347/97. szám.

Anyag-szállítási hirdetmény.

Az alulírott üzemeltetőség az alább felsorolt anyag-csoportokból tényleges szükségletének szállítását 1898. évre, esetleg 1900. év végéig biztosítani óhajtván, azoknak szállítására ezennel pályázatot hirdet.

A szállításra biztosítani kívánt anyagok a következők:

- Különféle vasak és aczélók.
- Különféle vas és aczélbádógok.
- Különféle vas-árak.
- Különféle fém-árak.
- Műhelyi mű-ták.
- Pályafentartási faanyagok.
- Különböző fa-árak.
- Mindennemű száraz festékek.
- Kenczék és fénymazak.
- Különféle bőrök és bőr-árak.
- Különféle szövet-árak.
- Kötél-árak.
- Üvegek és üveg-árak.
- Különböző ruggyanta és asbest-árak.
- Különböző ecsetek.

A kiírás tárgyát képező egyes cikkek elötüntető jegyzékek, valamint az általános és az egyes anyagokra vonatkozó különleges feltételek (utóbbiak darabonként 20 kr. és 20 kr. posta-portó be- küldése ellenében) az alulírott üzemeltetőségnek kaphatók.

A lehetőleg az ajánlott tárgyakra vonatkozó mintákkal és 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok f. évi november hó 10-ig nyújtandók be az alulírt üzemeltetőséghez.

Az ajánlatban világosan kitéendők, hogy a pályázó a t. h. é. vasutaknál érvényben levő általános és a vonatkozó különleges szállítási feltételeket ismeri s hogy azokat feltétlenül elfogadja.

Az alulírott üzemeltetőség kiköti magának, hogy a benyújtott ajánlatok közül szabadon választhasson.

N. Beeskereken, 1897. október hóban

948-3.1 A t. h. é. v. üzemeltetőség.

4448. sz. 1897.

949-1.1

Árverési hirdetmény.

Melylyei Karlova község előjárósága által közhírré tétetik, miszerint a községünk tulajdonához tartozó Karlova—Moholi tiszai átkelési kompnál lévő csárda, 1898-ik évi január hó 1-től kezdődő 3 egymásután következő évekre, 1897. évi október hó 31-én d. u. 3 órakor Karlova községében meg- tartandó nyilvános árverésen haszon- bérbe fog adatni.

Feltételek a jegyzői irodában meg- tudhatók, illetve betekintheők.

Kelt Karlován, 1897. évi október hó 16-án.

A község előjárósága.

9545. tkv. szám. 1897.

943-1.1

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

A nagybeeskereki kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtatónak, Micheli Ágoston és Katalin n. écskai lakosok végrehajtást szenvedők elleni 55 frt 12 kr. tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybeeskereki kir. törvényszék területében levő N. Écska községi 252. sz. tkvben 840 hrsz. a. felvett 252. ö. i. sz. ház 672 □-öl beltelekkel 461 frt kikiáltási árban 1897. évi november hó 16-ik napjának d. e. 10 órájkor Német-Écska községében meg- tartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitiizött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árnak 10%-át, vagyis az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt magy. kir. ig. miniszteri rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. trvszék tlkkönyvi irattárában s a N. Écska községelőjáróságnál megtekintheők.

N. Beeskereken a kir. törvényszék tkvi hatóságánál, 1897. augusztus hó 28-án.

Polgár,

kir. trvszki bíró.

1219. hk. szám 1897. Alibunári házk. főszolgabírósgától.

Idézés.

Muntyán Jován (Pavel) Kevi-Szöllős községi 112. számú Muntyán féle házközös- ség ismeretlen tartózkodású családtagja ezen- nel felhivatik, hogy a házközösség meg- szüntetése céljából 1897. évi november hó 25-ik napjának d. e. 9 órájára Kevi- Szöllős községéhez kitiizött tárgyaláson vagy személyesen jelenjen meg, vagy Mancsul Joszim kevi-szöllösi lakost mint a részére kinevezett gondnokot cél- szerű képviselőre utasítsa; ellenkezé- esetben pedig ezek elmulasztásának követ- kezményeit magának tulajdonítsa.

Kelt Alibunárott, 1897. évi október hó 14-én.

Napholtz Lajos,

hk. tb. főszolgabíró.

940-1.

The Continental
Bodega Company

Valódi hamisítatlan
külföldi borok

• Portbor •
• Sherry •
• Madeira •
• Marsala •
• Malaga •

Tarragona s. a. l.

Legjobb

bevásárlási forrása

Raktár:

Rósa Ignác

urnál

Nagy-Beeskereken.

(690-20.12)

Hirdetések

felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

MÉSZÁROS MIKLÓS

BUDAPEST, V. Nádor-utca 5.

Postafiókszám 237.

939/b-8.1

A magyar királyi osztálysorsjáték igazgatósága által kinevezett budapesti fő- elárusítójánál kaphatók a

MAGY. KIR. OSZTÁLYSORSJÁTÉK

eredeti sorsjegyei.

Meghatározott csekély betét!

Legmagasabb nyeremény-esély.

Legnagyobb nyeremény esetleg 1 millió korona.

Legközelebbi húzás: 1897. évi november hó 11-én.

Megrendeléseknél postautalvánnyal beküldendő:

1 egész	1 fél	1 negyed	1 nyolczad	sorsjegyért.
6 forint	3 forint	1 forint 50 kr.	75 kr.	

A nyeremények jegyzéke megjelenik minden lapban. — A hiv. nyereményjegyzéket minden sorsjegyvásárló- nak 8 nappal a húzás után megküldöm. — Hiv. játéktervezetet kívánatra ingyen és bérmentve küldök szét.

◆ Telefon 35. szám. ◆

◆ Telefon 35. szám. ◆

KURLÄNDER IMRE

Nagybeeskerek, Korona-utca 585/II. szám, a gőzmalommal szemben.

Elsőrendű

száraz tűzifa

azonkívül valódi szagtalan

porosz köszén

Wildenscheinsegen-Richterhof-féle bányából.

Magyar királyi marhasó

841-52.16

métermázsánként 6 frt 90 kr.

Trachit törtkövek kövezésre.